

## SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

## Színházi műsor.

|                            |                                                                                                       |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Február 21, <i>kedd</i> :  | A halhatatlan lump, operett. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                        |
| " 22, <i>szerda</i> :      | A sárga liliom, vidéki történet. (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                 |
| " 23, <i>csütörtök</i> :   | Tiszt urak a zárdában, operett. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.) A Juhász-pár jubileuma.             |
| " 24, <i>péntek</i> :      | Dollár királynő, operett. (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.) G. Ternovszky Margit vendégfőléptével. |
| " 25, <i>szombat</i> :     | A medikus, színmű. Bemutató. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                        |
| " 26, <i>vasárnap</i> :    | d. u. Rip van Winkle, operett.                                                                        |
| " 26, "                    | A medikus, (Páratlan $\frac{1}{2}$ -os bérlet)                                                        |
| " 27, <i>hétfő</i> :       | A medikus. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                                          |
| " 28, <i>kedd</i> :        | d. u. A postás fiú és a huga.                                                                         |
| " 28, "                    | este: Tiszt urak a zárdában. (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                     |
| Március 1, <i>szerda</i> : | Cigányszerelem, operett. (Páros $\frac{1}{2}$ -os bérlet.)                                            |
| " 2, <i>csütörtök</i> :    | Sárga liliom. (Páratlan $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                                    |
| " 3, <i>péntek</i> :       | Váljunk el, vigjáték. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet.)                                               |
| " 4, <i>szombat</i> :      | Jómadarak, énekes vigjáték. Bemutató. Páratlan $\frac{1}{2}$ -os bérlet.)                             |
| " 5, <i>vasárnap</i> :     | d. u.: A kis lord.                                                                                    |
| " 5, "                     | este: Jómadarak. (Páros $\frac{3}{4}$ -os bérlet)                                                     |

## A tavaszi képiállításról.

- Általános impressziók. -

Vasárnap délelőtt féltizenkettőre hirdették az *ünnepélyes megnyitást*. A kulturpalota előtti két magas árbócon tényleg ünnepies hangulatot keltve, lengedezett két hatalmas lobogó. A bejárathoz fölvezető kétoldali kocsitron — amelynek szerencsétlen meredekségén azonban még négy lóval húzott kocsik sem tud fölkapaszkodni, — fiúk és leányok játszottak ünnepi ruhában és gyülekezett az istenadta fenséges nép már tizenegy órakor. Sőt a kulturpalota előcsarnoka csaknem zsúfolva volt, midőn a megnyitás előtt negyedórával keresztül törve magamat, az előcsarnokot elfoglaló tömegben, halk kopogással bebocsátást nyertem a különben még zárt kiállítási helyiségbe. Bent még dolgozott a mi szeretett Nyilassy mesterünk és kedveskedett a zsörtölődő Magyar-Mannheimer-nak, aki gyönyörű festményeinek az elhelyezésével nem volt megelégedve. Szemben függtek az ablakkal és így a képek üveglapjai erősen visszatükröztek. Nyilassy gyorsan áthelyeztette a festményeket, de ez sem használt, mert az üveglapok így is tükröztek. No de ez nem sokáig bántotta Mannheimer mestert és ismét régi vig kedélyű, de epés megjegyzéseivel mulattatta a képzőművészeti egyesületnek időközben összejöött vezetőségét. Gyuricza Sándor dr pont féltizenkettőkor adja ki a jelszót, hogy most megnyitjuk!

És most olyan valami következett, amit mindennek el lehet nevezni, csak „ünnepélyes megnyitásnak” nem. Képzeliük kérem így el: Egy szolga kinyitja a főbejárat kétszárnyu ajtaját és belép azon a mi köztisztelőben álló polgármesterünk, követve a kulturtanácsostól és az egyesület vezetőségétől. S nyomban utánuk jön az a bizonyos istenadta nép, amely három percen belül úgy megtöltötte az összes termeket, hogy valóságos életveszélyes tolongás keletkezett. Az a néhány úri hölgy, aki modern kalappal szintén beszorult, a legszálmassabb helyzetben volt. Még sem mocsanhatott. Festményekben való gyönyörködésről, szobrok götirozásáról szó sem lehetett többé.

A képzőművészeti egyesület vezetősége ezt az *ünnepélyes megnyitást* az ilyen módon való rendezéssel alaposan elrontotta. Kérdésemre, hogy miért van ez így, ahogyan nem szabadna lennie, azt a választ kaptam, hogy a kulturpalota ingyenes látogatását vasárnapokon a város kikötötte. Gyöngye indoklás és még gyöngébb mentség. Ne tessék vasárnapra hirdetni a megnyitást. Vagy pedig azt a rövid félórászkát, amíg az ilyen ünnepélyes megnyitás tart, azt kunyorálják ki a várostól, hogy csak

meghívott vendégek, vagy egyesületi tagoknak adja a város.

Mikor fél egy felé a nép oszladozni kezdett, akkor lassanként kezdtük szemlélni a — társaságot. Szegednek nagyon elegáns hölgyközönsége van. És szépek is a mi asszonyaink. Nagy élvezet egy sikerült képtárlat megnyitási napján a megjelent hölgyekben gyönyörködni. Ez a gyönyörködés amúgy sem megy a kiállított képek rovására. Azokat még egy teljes hónapon át láthatjuk — és fogjuk is nézni — de annyi szép asszony egyszerre ritkán van együtt. Hagyjuk tehát egyelőre a képeket és nézzük az asszonyokat. A gyakorlott szemnek feltűnnek a Ruhmann és Reiner ruhák, de feltűnik egyúttal az is, hogy nagyon sok, fess hölgy visel uniformist. Ezt úgy értjük, hogy egy úgy látszik nagyon pártolt szegedi női divatszalon majdnem egyforma kosztümöket bocsát ki a műterméből! Önök, szép hölgyeim, nem látják az, hogy X-nének, Y-nének is ugyanolyan sötétkékek széles fekete zsinóros ruhája van, mint Z-nének? Annak a szabóművésznek meg kellene mondani, hogy tartózkodjék az *egyenruhásítástól*, melyet egy szép napon ott hagyják a kundschaftok.

Még egy impresszió. Az istenért kérem, szép hölgyeim, ügyeljenek a cipőkre! A legszebb párisi kalap és a legszebb Paquin-féle toilette hatása elmarad, ha a cipő nem szép! Tessék elhinni, a cipő legalább olyan fontos kelléke a női eleganciának, mint a kalap. Oh micsoda csunya cipőket láttam! Ezek nagyon rontották a hatást!

Régi rossz szokásom, hogy egy képtárlatot abból a szempontból is körüljárjam, hogy hány „Megvette” cédula csüng a kereteken. Itt sajnos csak *nagyon keveset* láttam. Nyilassy mesterünk egy pompás képén már megnyitáskor rajta volt: „Megvette Back Bernát. Kalapát emeltem nemcsak a kép előtt, hanem a cédulán olvasható név előtt is. Ez az ur határozottan művészeti Funschmecker.

Két Heller-kép keretébe is be van dugva egy-egy „Megvette”. Az egyik K. E. és a másik M. E. betűk állanak. Ezeket az urakat ezennel leleplezem: Kóos Elemér és Magyar Ede.

Az alku lassanként azért mégis megindult. Sajnos, azt tapasztaltam, hiányzik valaki, aki hivatalból csinálna propagandát, aki hivatalból adna utbaigazítást. Annnyira még nem vagyunk, hogy a mi közönségünk önmagának megdönt-hetetlen véleményét alkothasson és így szükségesnek tartanám, hogy egy műértő, olykor olykor nyilvános magyarázatokkal vezetné körül az érdeklődő közönséget. Hiányzik a műtáros, aki egy személyben művészi és kalmár lélek is. Pador Géza barátomra gondolok. Ha egy látogatóból kilátszik, hogy van ezer koronája, azzal ő biztosan vásároltat egy képet. Hiányzik az a föltétlenül szükséges közvetítő is! A vásárló néha nagy géneben van. Szemben áll a piktorral, akinek egyik festményét szeretné megvenni. A katalógusban az áll, hogy ezeröttszáz korona. Igen ám, ő annyit nem szánt arra a képre. A piktor pedig szívesen adná olcsóbban is. Ám kölcsönösen restelkednek. Az egyik, hogy csak keveset ígér, a másik, hogy oly sokat engedjen! Ezen is segíteni kellene.

Sólyom Gyula.

\* **Back Bernát fölolvasása.** Back Bernát szerdán délután félhatkor tartja utolsó fölolvasását, amelyben Rembrandt mester műveit fogja bemutatni, azután Rembrandt követőire fog terjeszkedni és Ruysdael és Hobbema a két legnagyobb holland tájképfestő művei ismertetésével befejezi érdekes fölolvasását.

mok, a munkapadok, a fölszerelések, a javításhoz szükséges minden anyag. Az elégett vagonokból csak az alvázak maradtak meg. Ezek vasból valók, így nem is éghettek el, de a nagy hőség több vasalkatrészt megolvasztott. Az épületből csak a falak maradtak meg, de ezek is több helyen összeomlottak. Rombolás, pusztulás látható mindenfelé. Egyetlen ép, rongálatlan tárgy nem látható az egész területen, amely még hétfőn délelőtt is tele volt a kíváncsiak tömegével.

(A kár.)

Hétfőn délelőtt tartották meg Papp Ferenc tűzoltóparancsnok és Lengyel István rendőrbiztos a hivatalos tűzvizsgálatot. Megállapították, hogy a *leégett épület ötvenezer koronát ért*, az elpusztult járművek révén nyolcvanezer korona kár érte a vasutat, a tönkrement, porrá égett szerszám és gépanyag százhuszezer korona értéket képviselt, az összes kár tehát *negyedmillió korona*. Ez természetesen hozzávetőleges megbecsülés még, lehet, hogy sokkal nagyobb kára van a vasutnak, a pontos kárösszeget azonban csak a részletes kárbecslésnél lehet megállapítani.

A kár megtérül, mert az államvasutak minden fölszerelése, épülete *önbiztosítva van*.

Emberéletben nem esett kár, komolyabb baleset sem történt. Szlavik János Máv. tűzoltó a nagy hőségtől rosszul lett. Rex Izsó dr részécsitette az első segélyben, de Szlaviknak nem volt komolyabb baja és csakhamar magához tért. A hatósági orvost csak ebben az egy esetben vették igénybe.

(Mi okozta a tüzet?)

A hivatalos tűzvizsgálat természetesen arra is kiterjedt, hogy megállapítsa a tűz okát. Egész bizonyosan nem lehetett megállapítani, hogy mi okozta a veszedelmet, azonban nagy valószínűség szól amellett, hogy sem gyújtogatás, sem gondatlanság nem történt és a pusztító tűzvészért *felelősség senkit nem terhel*.

A műhelynek az állomás felé néző oldalán néhány ablak be volt törve. Ezen a részen naponta ötven-hatvan mozdony megy el és így a vasárnapi széles időben, amikor nem dolgoztak a műhelyben, könnyen megtörténhetett az, hogy egy szikra az ablakon át berepült. A műhelyben, ahol kárpitosok, asztalosok, festők dolgoznak, nagy mennyiségben volt főlhalmozva a kocsik javításához szükséges lőszőr, tengerifű, plüss, posztó, bőr, zsinór és zsinég, amelyek nagyon könnyen tüzet fognak.

Délig dolgoztak a műhelyben. Ettől az időtől kezdve a négy ügyeletes vasuti tűzoltó, Daka hivatalnok vezetésével vigyázott arra, hogy ne legyen veszedelem. Este a rendes időben megtartották a szokásos tűzvizsgálatot, azonban mindent rendben találtak. Tizenegy óra után vették észre a tüzet, pár perccel azon idő előtt ment el arra egy mozdony. Kedden a budapesti vasutigazgatóságtól egy küldöttség jön Szegedre, amely a szegedi üzletvezetőség vezetőivel vizsgálatot tart a helyszínen.

(Kenyér nélkül a munkások.)

A nagy pusztítás miatt persze a műhelyben nem lehet dolgozni. Emiatt *százhatven munkás van kenyér nélkül*. Ez az állapot Funák műhelyfőnök a Delmagyarország munkatársa előtt tett kijelentése szerint csak egy-két napig tart, mert a műhelyfőnökség gondoskodni fog arról, hogy a hivatalos vizsgálat befejezése után, de még ezen a héten a munkások újra alkalmazást kapjanak. Egyelőre csak ideiglenesen kezdik meg a munkát, munkapadokat állítanak be a helyiségbe, ha pedig rendbe jön a műhely, akkor tovább folyik a munka.

Nagy kérdés még, hogy *fölépítik-e egyáltalában a műhelyt*. A vasuti műhely kibővítése különben is tervben van és valószínű, hogy a műhelyrészt már az új műhelyben fogják föllátni.